

Eduskunnan hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

LAUSUNTO

12.3.2025

HE 1/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta sekä ampuma-aselain ja rikoslain 46 luvun 1 §:n muuttamisesta, hallintovaliokunta torstai 13.3.2025 klo 12.30

Lausuntopyyntö 5.3.2025

Suomen Ampumaurheiluliitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto hallituksen esityksestä HE 1/2025 eduskunnalle laeiksi patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta sekä ampuma-aselain ja rikoslain 46 luvun 1 §:n muuttamisesta.

Suomen Ampumaurheiluliitto suhtautuu esitykseen yleisesti ottaen myönteisesti ja pitää tärkeänä sen tavoitetta täydentää voimassa olevia pakotejärjestelmiä ja pyrkiä varmistamaan niiden aukoton toimivuus.

Esityksen yhtenä osana halutaan kumota ampuma-aselain nykyisen pykälän 19 1 momentin 1 kohta, jossa säädetään, että luvanvaraista ei ole ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vienti yksityistä tarkoitusta varten.

Esityksessä viitataan myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 258/2012 (asevientiasetus), jota ollaan kumoamassa Euroopan parlamentin käsittelyssä olevalla EU:n ampuma-aseasetuksella. Nykyinen asevientiasetus on mahdollistanut mm. ampumatarvikkeiden väliaikaisen viennin ilman vientilupaa metsästäjille ja urheiluampujille osana matkalla mukana olevia henkilökohtaisia tavaroita tietyin edellytyksin. Ilmeisesti uudella ampuma-aseasetuksella viitataan asetukseen (EU) 2025/41, joka on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä 22.1.2025. Myös tähän on kirjattu vapautus vientilupavaatimuksesta ”metsästäjille, historian elävöittäjille ja urheiluampujille” artikkelissa 22.

Esityksen lausuntopalauteosiossa todetaan, että ”poikkeusta viennin luvanvaraisuudesta ei säädetä metsästäjille tai ampumaurheilijoille väliaikaiseen vientiin, koska esityksen tavoitteena on täydentää voimassa olevia pakotejärjestelmiä ja pyrkiä siten varmistamaan niiden aukoton toimivuus. Toisin sanoen yksityishenkilöiden väliaikaisesta viennistä ei ole voitu säätää pakotejärjestelmän toimivuuden vuoksi.”

Pelkästään Suomen Ampumaurheiluliiton toiminnan piirissä toteutuu vuositasetta tyypillisesti yli sata ampumaurheilijan matkaa ulkomaille kansainväliseen kilpailutapahtumaan. Monessa lajissamme patruunat tai niiden komponentteja viedään mukaan kilpailuihin, jotta voidaan varmistua parhaasta mahdollisesta kilpailumenestyksestä. Oleellista on luonnollisesti myös henkilökohtaisten ampuma-aseiden vienti kilpailuja ja harjoitusleirejä varten. Toisaalta Suomessa

kilpailutapahtumiin osallistuvat mahdollisesti sadat kolmansien maiden ampumaurheilijat myös jälleenvievät väliaikaisesti maahantuodut ampuma-aseensa ja käyttämättä jääneet patruunansa.

Lakiesityksessä ei ole miltään osin arvioitu vaikutuksia yksityishenkilöihin, joilla on tarve viedä patruunoiden komponentteja tai patruunoita urheiluammunta- tai metsästyskäyttöön kolmansiin maihin. Yritysvaikutusten osalta esityksessä on arvioitu yrityksille hallinnollisen taakan ja kustannusten kasvua, mikä korostuisi erityisesti pienten yritysten kohdalla, koska ”pienyrittäjillä ei ole välttämättä vientiin erikoistuneita asiantuntijoita itsellään käytössä”. Jos jokaisen urheilijan tulee jokaista matkaa varten hakea vientilupaa, katsomme, että yksittäisen ampumaurheilijan tai metsästäjän kohdalla hallinnollisen taakan ja kustannusten kasvu on kohtuuton ja vientilupahakemusten käsittelyajat potentiaalisesti kestävämpään pitkiä, jos mitään tähän tarkoitettua eri menettelyä ei säädetä.

Ymmärryksemme mukaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus menee kansallisen lainsäädännön edelle. Tällöin Suomessakin noudatettaisiin aluksi EU:n asevientiasetuksen (EU) 258/2012 artiklaa 9 ja myöhemmin vuodesta 2029 alkaen ampuma-aseasetuksen (EU) 2025/41 artiklaa 22, johon on kirjattu vapautus vientilupaa koskevasta vaatimuksesta. Tämän nojalla vientilupaa ei jatkossakaan vaadittaisi väliaikaiseen vientiin tai jälleenvientiin ampuma-aseiden ja patruunoiden osalta.

Esitämme, että tämän tilanteen selkeyttämiseksi ampuma-aselain 19 pykälän 1 momentin 1 kohdan kumoamisen sijaan kyseinen kohta muutettaisiin muotoon, joka viittaa EU-asetukseen. Esimerkiksi: *Luvanvaraista ei ole ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vienti yksityistä väliaikaista tarkoitusta varten siten, kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa 258/2012 artiklassa 9 ja asetuksessa (EU) 2025/41 artiklassa 22 määrätään.*

Lisäksi nyt esitettyyn uuteen lakiin voitaisiin näkemyksemme mukaan pakotejärjestelmän toimivuutta vaarantamatta säätää kohtuullinen menettely yksityishenkilöiden väliaikaiseen vientiin myös patruunakomponenttien osalta. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi säätämällä pykälän 4 uudessa momentissa tai kokonaan omassa pykälässään asetusta (EU) 2025/41 mukailevasta sähköisestä ilmoitusmenettelystä patruunoiden komponenttien väliaikaiseen vientiin urheiluampujille ja metsästäjille. Tällainen ilmoitusmenettely voisi olla ilmoittajalle jopa maksuton, sillä se ei vaatisi valtion maksuperustelain 4 §:n mukaista päätöstä, joka on tehty hakemuksesta. Ilmoitusmenettely on sekin jo raskas suhteessa siihen, mikä on ampumaurheilijoiden yksityisen viennin volyymi.

Uuden lain osalta esitetään pykälässä 1, että lakia sovellettaisiin ampuma-aseessa käytettävien patruunoiden komponenttien vientiin. Epäselvyyksien välttämiseksi suosittelemme täydentämään uuden lain soveltamisalan määrittelyä niin, että ei jää epäselväksi, kuuluvatko myös patruunat sen piiriin.

Helsingissä 12.3.2025

Suomen Ampumaurheiluliitto ry

Anne Laurila
Toiminnanjohtaja